

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 224/2020-183

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a zo sudcov Miroslava Duriša a Ladislava Duditša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Štefanom Kseňákom, PhD., Park Angelinum 4, Košice, proti uzneseniu Súdnej rady Slovenskej republiky č. 83/2018 NZ z 24. októbra 2018 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 83/2018 NZ z 24. októbra 2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 83/2018 NZ z 24. októbra 2018 **zrušuje a vec jej vracia** na ďalšie konanie.
3. Súdna rada Slovenskej republiky **je povinná** nahradiť sťažovateľke trovy konania **615,65 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. decembra 2018 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám

podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141a ods. 5 písm. b) a čl. 141a ods. 9 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) označeným v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť súdnej rade na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka sa zúčastnila hromadného výberového konania pre vopred neurčený počet voľných miest sudcov okresných súdov v obvode Krajského súdu v Prešove. Vo výberovom konaní uspela. V ďalšej fáze bola z výberového procesu vyradená, pretože súdna rada napadnutým uznesením rozhodla, že nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti.

4. Zasadnutia súdnej rady, na ktorom bolo prijaté napadnuté uznesenie, sa sťažovateľka zúčastnila. V zmysle čl. 141a ods. 5 písm. b) ústavy (znenie účinné v čase vydania napadnutého uznesenia) osobnostnú integritu uchádzača o výkon funkcie sudcu (predpoklady sudcovskej spôsobilosti) hodnotí súdna rada, a to na základe podkladov od štátneho orgánu plniaceho úlohy ochrany utajovaných skutočností (teda Národného bezpečnostného úradu; ďalej len „NBÚ“) a vyjadrenia kandidáta na vymenovanie za sudcu (čl. 141a ods. 9 ústavy). Na zasadnutí boli sťažovateľke kladené otázky. Najprv zástupcom NBÚ a následne členmi súdnej rady. Ešte pred vstupom do miestnosti, v ktorej sa konalo vypočutie, zástupca NBÚ v neprítomnosti sťažovateľky podával členom súdnej rady (približne 20 minút) správu o zisteniach NBÚ.

5. Sťažovateľke bolo zo strany zástupcu NBÚ na zasadnutí vytknuté (otázky jej boli položené v tejto významovej konotácii), že v bezpečnostnom dotazníku (ktorý musela vyplniť vopred a ktorý NBÚ používa na účel udelenia bezpečnostnej previerky pre oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre najvyšší stupeň utajenia) zatajila sporiaci účet v komerčnej banke s nulovým zostatkom; že v jednom roku mala dlh voči Sociálnej poisťovni; že na internete sa dá dohľadať jej fotografia v kovbojskom klobúku pod billboardom politickej strany, čo by v budúcnosti mohlo byť použité proti nej (rozumej tak, že pre tento ikonický rys by mohla byť spájaná s danou politickou stranou, pozn.); že na internete sa dá dohľadať, že v jednom roku písala blog, ktorého obsah bol zmazaný (ale mohol byť niekým stiahnutý a uložený), a zároveň že v tom istom čase mal jej partner aktívny blog s politickým obsahom (opäť, narážajúc na možnosť politickej angažovanosti); že v obchodnej spoločnosti, v ktorej jej partner pracoval na čiastočný úväzok, došlo medzičasom k zmene obchodného mena a zmene konateľov, čo v dotazníku neuviedla, a že životný štýl jej partnera by mohol byť považovaný ako štýl so sklonom k silnej politickej angažovanosti (v pejoratívnom zmysle až so sklonom k extrémizmu).

6. Sťažovateľka zástupcovi NBÚ a členom súdnej rady objasnila, že sporiaci účet v komerčnej banke nezatajila. Uviedla, že hlavný účet v dotknutej banke do dotazníka zapísala a sporiaci účet bol podúčtom k hlavnému účtu. Ani hlavný účet nebol nikdy použitý, preto si sťažovateľka nevšimla, že je pri ňom aj iné číslo podúčtu [prax automatického vytvorenia sporiaceho podúčtu s iným číslom účtu (k bežnému účtu) je obvyklou praxou bankových inštitúcií, pozn.].

7. Sťažovateľka ďalej uviedla, že o dlhu voči Sociálnej poisťovni nemala žiadnu vedomosť. V dotknutom roku bola na materskej alebo rodičovskej dovolenke. V prílohe k ústavnej sťažnosti

dokladá aj potvrdenie Sociálnej poisťovne o tom, že do dňa zasadnutia súdnej rady nikdy nebola evidovaná v zozname dlžníkov Sociálnej poisťovne.

8. K prípadnému spájaniu s politickou stranou alebo politickou angažovanosťou jej partnera uviedla, že politicky sa nikdy a nikde neangažovala ani neagitovala. V blogu napísala asi 4 články, predmetom reagujúce na sociálne problémy regiónu, v ktorom žije, a na bytovú politiku, na ostatné si presne nespomína, avšak všetko mimo politickej angažovanosti. Potom sa pisateľsky odmlčala.

9. Čo sa týka dopytu na pracovné pozadie jej partnera, upresnila, že sa riadila výpisom z obchodného registra ku dňu vyplnenia dotazníka. Teda uvádzala v ňom aktuálny stav. Otázku člena súdnej rady, či považuje jej partnera za extrémistu, negovala, dodala, že s ním žije (v spoločnej domácnosti) a dodala, aj akým aktivitám sa toho času venuje (občianske združenia, deti).

10. Po uvedenej diskusii musela sťažovateľka miestnosť opustiť z dôvodu tajného hlasovania členov súdnej rady. Zástupca NBÚ v miestnosti ostal a z miestnosti bolo počuť vravu.

11. Približne po 15 minútach bola sťažovateľka pozvaná do miestnosti na oznámenie výsledku hlasovania. Bolo jej oznámené, že z tajného hlasovania vyplynulo, že predpoklady sudcovskej spôsobilosti nespĺňa (pomerom hlasov 8 za, 1 proti, 8 členov sa zdržalo hlasovania). Na jej otázku, z akých dôvodov tak súdna rada rozhodla, jej bolo odpovedané, že rozhodnutie súdnej rady sa neodôvodňuje a že bolo rozhodnuté na základe toho, čo bolo predmetom diskusie.

12. Konečným formálnym písomným výstupom zo zasadnutia súdnej rady bolo prijatie napadnutého uznesenia v znení: „*Súdna rada Slovenskej republiky na základe podkladov Národného bezpečnostného úradu pre rozhodovanie o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti kandidáta na vymenovanie za sudcu podľa čl. 141a ods. 5 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky a § 27ga ods. 4 zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v tajnom hlasovaní rozhodla, že kandidátka na vymenovanie za sudcu nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne.*“ Uznesenie neobsahuje formálne odôvodnenie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

13. Sťažovateľka tvrdí, že súdna rada vychádzala zo zistení NBÚ, ktoré boli priamo nepravdivé a niektoré z nich nejasné a zavádzajúce (pozri body 5 až 9 tohto rozhodnutia). V ústavnej sťažnosti kritizuje, že zamestnanec NBÚ jej na zasadnutí súdnej rady vytýkal nesprávne vyplnenie bezpečnostného dotazníka. K vyplneniu dotazníka však neexistuje žiadna metodológia. Na jednotlivé otázky v ňom odpovedala úplne, podľa aktuálneho stavu a v najlepšom úmysle, a preto dodatočné dotváranie referenčného kritéria až na zasadnutí súdnej rady založeného na tom, čo a ako si NBÚ želal mať v dotazníku vyplnené, je nespravodlivé. Ilustruje to na príklade, v ktorom NBÚ konštatoval, že sťažovateľka mala dlh voči Sociálnej poisťovni. Uvádza, že v jednom roku (inom, než tvrdí NBÚ) mala nárok na rôzne dávky zo sociálneho zabezpečenia, ktoré sa nemohli poberať súbežne. Na základe jej vlastnej žiadosti dala vec na správnu mieru a nadlimitné peniaze vrátila. Tvrdiť, že šlo o dlh voči štátu, ako keď človek neplatí odvody a poistné, je zavádzajúce (neexistenciu dlhu potvrdila aj Sociálna poisťovňa).

14. Za neprípustný považuje nejednoznačný, nepríjemný a nevhodne ladený spôsob kladenia otázok na zasadnutí súdnej rady, a to najmä čo sa týka života jej partnera, ktorý je predovšetkým vecou jeho slobodných rozhodnutí, o ktorých ona sama vôbec nemusí vedieť. Na partnerovi sa necíti byť ani závislá, ani mu podriadená. Sťažovateľka napokon nemá možnosť a ani necíti povinnosť ovplyvňovať život svojprávnej osoby (svojho partnera) podľa dosiaľ nevedno akých predstáv (zamestnanca NBÚ či členov súdnej rady). Súdna rada použila pri hodnotení súkromného života sťažovateľky predestináciu aktivitami jej partnera a princíp kolektívnej viny.

15. Ostatné (miestami až znevažujúco sugestívne, porovnaj bod 9 tohto rozhodnutia) hodnotenie jej partnerského života a slobody prejavu (či už na základe odfotografovania sa pod billboardom legitímne fungujúcej politickej strany alebo na základe apolitického písomného prejavu v blogu) považuje za narušajúce základné princípy právneho štátu. Tieto prejavy nemali žiaden protiprávny obsah, sú realizáciou ústavou garantovaných základných práv a slobôd a nebola za ne nikdy postihovaná (porovnaj čl. 24 ods. 1 poslednú vetu: „Každý má právo verejne prejavovať svoje zmysľanie.“ alebo čl. 26 ods. 2 ústavy: „Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom...“). Navyše, aj keby bol blog politicky zameraný, právny poriadok nezakazuje uchádzačovi o funkciu sudcu byť členom politickej strany. Členstva v nej je uchádzač povinný sa vzdať až pred zložením sľubu (čl. 145a ods. 1 ústavy). *A maiori ad minus* aktivita jej partnera v mimoparlamentnej politickej strane už vôbec nemôže byť problematická.

16. V kontexte sťažovateľka poukazuje taktiež na to, že napriek tomu, že súdna rada existuje od roku 2002, dosiaľ neprijala a nezverejnila dokumenty, ktoré by sa venovali otázke vopred daných objektívnych kritérií kladených na uchádzačov o funkciu sudcu tak, aby bolo vopred zrejmé, že prekážkou splnenia kritérií môžu byť napríklad i náboženské a politické dôvody (náboženská alebo politická činnosť blízkej osoby uchádzača).

17. Do kontrastu k svojvoľnému postupu súdnej rady stavia medzinárodné štandardy právneho štátu pri procese výberu sudcov [odporúčanie CM/Rec (2010) 12 Výboru ministrov členským štátom o sudcoch: nezávislosť efektívnosť a zodpovednosť prijaté Výborom ministrov Rady Európy 17. novembra 2010 na 1098. zasadnutí zástupcov ministrov]. Podľa bodu 45 odporúčania (upravujúceho výber sudcov) uchádzač o funkciu sudcu nesmie byť diskriminovaný na základe politického alebo iného zmysľania (alebo iného dôvodu). Rozhodnutia týkajúce sa výberu a kariérneho postupu sudcov musia byť založené na objektívnych kritériách vopred stanovených zákonom alebo príslušnými orgánmi. Takéto rozhodnutia majú byť založené na kvalite uchádzačov, so zreteľom na ich kvalifikáciu, schopnosti a spôsobilosť, ktorú si vyžaduje rozhodovanie vo veciach na základe aplikácie práva pri rešpektovaní ľudskej dôstojnosti (bod 44 odporúčania).

18. Sťažovateľka nerozumie, ako mohol byť zo skutočností prezentovaných na zasadnutí súdnej rady urobený záver o tom, že nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Tvrdí, že na zasadnutí súdnej rady nebolo (ani nemalo byť) jej úlohou dokazovať vlastnú osobnostnú integritu vyvíňovaním sa z akokoľvek fabulovaného podozrenia. Na to v dôsledku nemiestnych atakov členov súdnej rady v spolupráci so zamestnancom NBÚ nemala priestor a v dôsledku tiesnivosti vyvolanej situácie ani prostriedky. Vopred vôbec nevedela, čo bude predmetom pohovoru, a tak sa naň nemohla ani riadne pripraviť.

19. V organizácii zasadnutia súdnej rady vidí aj ďalšie problémy. Z oznámenia súdnej rady (odpovedajúceho na žiadosť sťažovateľky) vyplynulo, že nebola dodržaná 15-dňová lehota určená

pre jednotlivých členov súdnej rady na oboznámenie sa s podkladmi NBÚ (§ 27ga ods. 5 druhá veta zákona o súdnej rade). Pri hlasovaní sa približne polovica členov zdržala hlasovania, pričom interné predpisy súdnej rady takúto možnosť neupravujú. V okolnostiach prípadu nevedno, či tento postoj členov súdnej rady bol zapríčinený nedostatkom objektívnosti zistení NBÚ, nedostatočným oboznámením sa s podkladmi NBÚ či politickým presvedčením jednotlivých členov súdnej rady. Na zasadnutí súdnej rady jej neboli prezentované žiadne konkrétne zistenia, boli jej adresované len (nemiestne) otázky všeobecného formátu, nedostala možnosť do ničoho nahliadnuť (ani len do vlastnoručne vyplneného a približne 80 stranového dotazníka na pripomenutie, čo, kde, ako a prečo písala, a ktorý bol do dispozície verejnej moci odoslaný približne 4 mesiace pred zasadnutím), celé zasadnutie (*a fortiori* hlasovanie) bolo ovplyvnené fyzickou prítomnosťou zamestnanca NBÚ. Napokon NBÚ nedodrжал ani povinnosť zisťovať informácie maximálne 5 rokov spätne (pretože posledný blog bol zverejnený viac než 5 rokov spätne).

20. Priebehom zasadnutia bola narušená požiadavka kontradiktórnosti, apolitickosti, transparentnosti, rovnosti zbraní a zákonného rozsahu posudzovaných skutočností, ktoré mala súdna rada zisťovať.

21. Sumár uvedených okolností potichu otvoril brány svojvôli. Tá napokon eskalovala až v odmietnutie dozvedieť sa dôvod, pre ktorý sťažovateľka nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Takej požiadavke nebolo vyhovené konštatovaním, že súdna rada svoje rozhodnutie nebude zdôvodňovať.

22. Sťažovateľka (právne) v podstate veci argumentuje, že súdna rada svojvoľne nakladá s výkladom obsahu kritérií, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti.

23. V § 5 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnom v čase vydania napadnutého uznesenia (ďalej len „zákon o sudcoch a prísediacich“) sú formulované diskvalifikačné dôvody pre uchádzača o funkciu sudcu. Z tam uvedeného výpočtu nebol predmetom debaty na zasadnutí súdnej rady žiaden z nich. Celá debata na zasadnutí bola preto mimo zákonného rámca a zameraním iba difamujúca.

24. Postup súdnej rady je, pokiaľ ide o hodnotenie (predpoklady sudcovskej spôsobilosti), nepredvídateľný a sťažovateľka nemala možnosť urobiť si predstavu o tom, čo vlastne môže a čo nie. Keby vopred poznala postoj súdnej rady, nebola by nikdy písala blog. Klade si tiež rečnícku otázku, či sa má na preukázanie svojej morálnej integrity rozísť s partnerom, s ktorým žije v spoločnej domácnosti a vychováva dve deti.

25. Napokon spochybňuje legitimitu rozhodovania súdnej rady, pretože jej pôsobnosť vo výberovom procese *de facto* iba prepožičiava zdanie objektívnosti jednostranným a neférovým zisteniam NBÚ.

26. Vychádzajúc z odôvodnenia nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 21/2014, sťažovateľka argumentuje, že spôsob, akým NBÚ zasahuje do výberového procesu budúceho sudcu, narúša del'bu moci. NBÚ mal v sťažovateľkinom prípade priznané neprimerane silné postavenie, ktoré sa vymyká spod kontroly ústavného systému brzd a protiváh, pretože neobjektívnu správnu úvahu orgánu výkonnej moci (NBÚ) podsúva ako majoritný podklad pre rozhodnutie súdnej rady, ktoré nie je účinne napadnuteľné. Vo veci sa tak postupovalo „kváziústavne“ – na základe protiústavnej

matérie. Hodnotou, za ktorú sa na tomto mieste bojuje, je spôsob ustanovenia sudcu do funkcie, čo je jednou z kľúčových podmienok jeho nezávislosti. Túto hodnotu narúša už aj len samotná činnosť a spôsob, akým NBÚ získava informácie, ktoré tvoria podklad napadnutého uznesenia.

27. NBÚ je orgán výkonnej moci (PL. ÚS 17/2008). Je to bezpečnostný orgán a jeho postavenie je obsahovo blízke tajnej službe. Bez ohľadu na formálno-právne začlenenie má materiálnoprávne v časti svojej činnosti postavenie blízke tajnej bezpečnostnej službe, pretože získava informácie špecifickým utajeným spôsobom. Informácie získava aj od Slovenskej informačnej služby a Vojenského spravodajstva, teda ide o informácie získané týmito službami utajeným spôsobom.

28. Súdna rada sa pri rozhodovaní o posúdení osobnostnej integrity uchádzača o funkciu sudcu len oboznamuje s vyhodnotením zistení zo strany NBÚ, a preto aj vychádza z úsudku (len) NBÚ. Súdna rada nemá možnosť verifikovať zistenia NBÚ. Zásadným argumentom pri načrtnutom probléme je, že skutkové zistenia NBÚ nemôže preskúmať nikto. Ani súdna rada, ani ústavný súd. Ak by sa teda zistené informácie NBÚ nezakladali na pravde, niet proti tomu obrany. Logickým dôsledkom uvedeného je, že veľká časť členov súdnej rady sa pri hlasovaní iba zdrží hlasovania. To má pre uchádzača rovnaký význam, ako keby hlasovali proti nemu.

29. V otázke (neopodstatneného) vplyvu NBÚ na obsadenie pozície sudcu sťažovateľka vidí presah od inštitútu základného práva (prístup k funkcii sudcu), ktorého porušenie namieta, do matérie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy. Spôsob zisťovania spoľahlivosti sťažovateľky nebol (*de lege lata*) upravený po obsahovej stránke tak, aby garantoval jasné pravidlá, preskúmateľnosť a objektivizáciu zistení NBÚ a rozhodovania súdnej rady o týchto zisteniach. Súdna rada bola odkázaná zisteniam NBÚ uveriť alebo nie. Sťažovateľka vidí v prezentovaných skutočnostiach zásah do spravodlivosti celého procesu, s čím súvisí namietané porušenie čl. 6 dohovoru.

30. V konečnom dôsledku súdna rada vydala uznesenie, z ktorého sa nedá zistiť, aké kritériá predpokladov sudcovskej spôsobilosti sťažovateľka nespĺnila a pod ktorú právnu normu ich súdna rada subsumovala. Napadnuté uznesenie stráda nielen odôvodnenie, ale aj (a to je podstatné) dôvody.

III.

Vyjadrenie súdnej rady a replika sťažovateľky

31. Uznesením č. k. IV. ÚS 224/2020 z 26. mája 2020 bola vec prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

32. Na výzvu ústavného súdu sa k obsahu prijatej ústavnej sťažnosti vyjadrili obaja účastníci konania.

III.1. Vyjadrenie súdnej rady:

33. V úvode vyjadrenia súdna rada apelovala, že svojím postupom striktno sledovala dikciu právnej úpravy upravujúcej spôsob rozhodovania o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti uchádzačov o funkciu sudcu.

34. Uviedla, že podľa § 69a ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane

utajovaných skutočností“) NBÚ zhromažďuje o uchádzačovi o funkciu sudcu informácie v rozsahu tam uvedenom (sú nimi: uchádzačom vyplnený bezpečnostný dotazník, informácie evidované Policajným zborom, Slovenskou informačnou službou, Vojenskou informačnou službou a obcou, v ktorej má dotknutá osoba trvalý pobyt, informácie získavané aktívnou operatívnou činnosťou uvedených výkonných zložiek z prostredia, v ktorom sa dotknutá osoba pohybuje, ako aj informácie vyžiadané od ďalších štátnych orgánov, iných právnických osôb a fyzických osôb).

35. Súdna rada upriamila pozornosť na explicitné znenie zákonnej úpravy vzťahujúcej sa na prejednávanú vec, z ktorého abstrahovala, že sťažovateľka bola v bezpečnostnom dotazníku povinná uvádzať úplné a pravdivé údaje. NBÚ bol povinný zhromaždené informácie vyhodnotiť a vyhodnotenie zaslať súdnej rade. Vyhodnotenie malo byť podkladom pre rozhodovanie súdnej rady o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti. O splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti súdna rada rozhoduje uznesením na neverejnom zasadnutí. Hlasovanie je tajné.

36. Súdna rada zdôraznila, že pri rozhodovaní o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti vychádza nielen z podkladov NBÚ (ktoré sú zamerané na zistenie diskvalifikujúcich skutočností podľa § 5 ods. 7 zákona o sudcoch a prísediacich), ale aj z komplexného posúdenia uchádzača o funkciu sudcu. Súdna rada je povinná umožniť uchádzačovi o funkciu sudcu vyjadriť sa k zisteniam vyplývajúcim z podkladov NBÚ tak, aby nedošlo k zásahu do práv tretích osôb a nebol ohrozený zdroj informácií [k zneniu zákonnej úpravy porovnaj najmä § 27ga zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v relevantnom znení; ďalej len „zákon o súdnej rade“].

37. Na základe uvedeného súdna rada zhodnotila: Podľa § 5 ods. 1 písm. e) zákona o sudcoch a prísediacich za sudcu môže byť vymenovaný (len) občan, ktorý spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne. Zákon (ako bolo už uvedené) uložil súdnej rade prerokovať predmetnú vec na neverejnom zasadnutí, umožniť uchádzačovi o funkciu sudcu vyjadriť sa, rozhodnúť o veci v tajnom hlasovaní a rozhodnutie (formou uznesenia) bezodkladne doručiť uchádzačovi o funkciu sudcu.

38. Všetky povinnosti, ktoré zákon súdnej rade ukladá, teda súdna rada dôsledne splnila a z výsledkov tajného hlasovania vyplynulo, že sťažovateľka nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti na vymenovanie za sudkyňu. Dôvod je možné vnímať a zistiť zo spôsobu kladenia otázok na zasadnutí súdnej rady a z predložených materiálov. Keďže súdna rada postupovala rovnako voči všetkým uchádzačom o funkciu sudcu, nedopustila sa diskriminácie, a tým bola matéria základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám vyčerpaná.

39. Ďalej súdna rada argumentovala, že do rozsahu čl. 30 ods. 4 ústavy nepatrí právo sťažovateľky (aj napriek tomu, že úspešne prešla určitou fázou výberového procesu) verejnú funkciu dostať. Formulácia diskvalifikačných dôvodov (§ 5 ods. 7 zákona o sudcoch a prísediacich) nie je taxatívnym výpočtom, pri ktorom by platilo, že ten, kto neuviazne v zákonom site, má automaticky nárok na funkciu. Celý výberový proces je charakterizovaný možnosťou úvahy súdnej rady aj prezidenta.

40. V súvislosti s námietkou „neodôvodnenia“ napadnutého uznesenia súdna rada uviedla, že ústavný súd sa už otázkou obsahu rozhodnutia súdnej rady zaoberal. Rozhodnutie súdnej rady nemožno zaradiť medzi individuálne právne akty, ktorých povaha by bola obdobná povahe

správneho aktu alebo súdneho aktu. Ústavný súd sa v náleze sp. zn. II. ÚS 29/2011 vyjadril, že ide o osobitný druh právneho konania, preto nie je možné rozhodnutia súdov porovnávať s rozhodnutiami súdnej rady. Výsledok hlasovania týkajúci sa kreovania verejných, resp. ústavných činiteľov, sa neodôvodňuje, pričom za hlasovanie nemožno brať hlasujúceho na zodpovednosť.

41. Súdna rada akcentovala, že (aj) podľa judikatúry ústavného súdu obsahom práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy nie je ani právo funkciu sudcu získať, ani právo na odôvodnenie nepriaznivého rozhodnutia súdnej rady v procese prístupu k tejto funkcii (III. ÚS 79/04). V závere stanoviska poukázala na pasáž z rozhodnutia ústavného súdu č. k. I. ÚS 396/2016 z 21. novembra 2019 (bod 10), podľa ktorého „[ú]stavný súd, zašitiťujúc sa prezentovaným penzom východisk (ktoré predstavujú v podstate celú obranu súdnej rady, pozn. súdu), *in concreto hodnotí, že sťažovateľka ako kandidát na vymenovanie za sudcu bola účastná konania (rozhodovania) pred súdnou radou o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti, dostalo sa jej príležitosti vyjadriť sa k zisteniam vyplývajúcim z podkladov zabezpečených Národným bezpečnostným úradom a samotnou súdnou radou, odpovedať na otázky a klásť otázky členom súdnej rady (t. j. viesť rozpravu), nevznikli pochybnosti nad tým (sťažovateľka nenamieta), že bol vyhotovený zvukový záznam a zápisnica, z ktorej je okrem účasti, programu zasadnutia súdnej rady a obsahu prijatých uznesení zrejmý aj obsah, priebeh rokovania a výsledok hlasovania o tomto bode programu zasadnutia súdnej rady. Podľa mienky ústavného súdu tak nemohlo postupom súdnej rady a napadnutým rozhodnutím dôjsť k porušeniu práva sťažovateľky na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy alebo práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či práva podľa čl. 25 písm. c) paktu, a to ani vtedy, ak napadnuté rozhodnutie je stručné a nie je bližšie odôvodnené.“.*

42. Voľne parafrázujúc, na základe toho, že sťažovateľka si formálne prešla zákonom predpísaným postupom, ústavný súd veci (nálezom) nevyhovel.

43. Majúc uvedenú tézu za precedens, súdna rada argumentuje, že ak by ktorýkoľvek zo senátov mienil zaujať iný právny názor než práve uvedený, musel by predložiť vec plénu ústavného súdu na zjednotenie právnych názorov [§ 13 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

III.3. Replika sťažovateľky:

44. Sťažovateľka v replike poukázala na to, že vo veci je podstatným aspekt zodpovednosti štátu voči vlastnému občanovi. Ak štát rozhoduje o jeho osude (vec má mnohotvárný dopad na súkromný a pracovný život sťažovateľky), musí sa občanovi spovedať z dôvodov, pre ktoré do sebarealizácie občana invazívne zasahuje. Jednoducho povedané, sťažovateľka má právo vedieť odpoveď na bazálnu otázku – prečo je nespoľahlivou vykonávať funkciu sudkyne. Jej úlohou v právnom štáte nemôže byť hádať a uhádnuť odpoveď, ktorú jej mal (bol povinný) poskytnúť orgán verejnej moci. O to viac je to dôležité v situácii, pokiaľ je táto odpoveď vážne ukracujúca ju v statuse. Nestotožňuje sa s odkazom súdnej rady na férovosť procesu – už aj len z jednoduchého dôvodu – prítomnosti zamestnanca NBÚ v celom procese (prezentujúceho klamlivé a zavádzajúce tvrdenia). Je presvedčená, že utrpela ujmu za politický aktivizmus či občiansku angažovanosť jej partnera. Je presvedčená tiež o tom, že zakotveniu základných práv musia zodpovedať aj férové (cit.

„*prinajmenšom isté minimálne*“) procesné záruky, ktoré by existenciu takýchto rúskom tajomstva zastretých dôvodov a rozhodnutí mali eliminovať. Jej prípad hodnotí len v rovine individuálnej, a preto nevidí hlbší zmysel zaoberať sa závermi vyplývajúcimi z rozhodnutia č. k. I. ÚS 396/2016 z 21. novembra 2019 (rozumej okolnosti jej prípadu sú odlišné).

45. Ústavný súd predvolal na verejné pojednávanie sťažovateľku aj odporcu.

46. Súdna rada ústavnému súdu oznámila, že sa verejného pojednania veci nezúčastní, pretože účasť na pojednávaní je jej právom, a nie povinnosťou. V rovnakom podaní ústavnému súdu oznámila, že prípadný odklon od právneho názoru uvedeného v náleze č. k. I. ÚS 396/2016 z 21. novembra 2019 je povinný dotknutý senát ústavného súdu predložiť plénu na zjednotenie, a to je jeho povinnosťou, a nie právom. Súdna rada vzniesla námietku zaujatosti voči sudcovi Petrovi Strakovi z dôvodu, že bol činný vo výberovom konaní na miesto sudcu. V ďalšom podaní ústavnému súdu dodatočne zaslala do pozornosti nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. IV. ÚS 690/21 z 18. mája 2021 (ktoré podľa jej sprievodného vyjadrenia potvrdzuje, že senát vrcholného súdu je povinný predložiť vec na konanie o zjednocovaní právnych názorov), a ktorého analytická právna veta je vyjadrená takto: *„Mezi dílčí složky práva na zákonného soudce patří i povinnost senátu vrcholného soudu předložit věc jinému, zákonem předvídanému rozhodovacímu tělesu v případě, že dospěje k odlišnému právnímu názoru, než který byl soudem dosud zastáván. Důvodem pro nepředložení věci ke sjednocení se zásadně nesmí stát nesouhlas rozhodujícího senátu s jiným senátem v tom, jak má být rozhodnutí sjednocujícího tělesa vykládáno, tedy nesouhlas s právním názorem přijatým při znalosti tohoto rozhodnutí. Takovým důvodem nemůže být ani skutečnost, že oba senáty rozhodovaly v jiných typech řízení. Rozhodující je, pokud v obou řízeních byla s rozdílným výsledkem posuzována povaha stejného úkonu orgánu veřejné moci.“*

47. Ústavnému súdu bolo v priebehu konania doručených viacero (nevyžiadaných) podaní sťažovateľky alebo jej partnera, ktorý nie je účastníkom konania (obsahujúcich vlastnú právnu argumentáciu k prípadu a početné prílohy nepresahujúce rámec namietaný advokátom), na ktoré ústavný súd z dôvodu nedodržania procesných ustanovení zákona o ústavnom súde neprihliadol.

48. S prihliadnutím na postoj súdnej rady, ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od konania ústneho pojednávania vo veci samej, pretože od neho nebolo možné očakávať jej ďalšie objasnenie.

49. Ústavný súd si k posúdeniu veci vyžiadal od NBÚ spisový materiál príslušný k ústavnej sťažnosti (spis NBÚ č. 58166), ktorý mu bol doručený.

50. K posúdeniu veci si vyžiadal spisový materiál príslušný k ústavnej sťažnosti aj od súdnej rady (č. KSR-V-12-6/2018 a č. KSR-V-67/2018). Súdna rada ústavnému súdu spisový materiál (vrátane zvukového záznamu zo zasadnutia súdnej rady) zapožičala.

51. Právny zástupca sťažovateľky bol v priebehu konania oboznámený s obsahom vyžiadaného spisového materiálu s výnimkou spisu NBÚ č. 58166, a to z dôvodu neudelenia súhlasu NBÚ na oboznámenie sa so spisom.

52. Uznesením č. k. I. ÚS 154/2020 z 2. apríla 2020 ústavný súd rozhodol o vylúčení sudcu Libora Duřu z výkonu sudcovskej funkcie v prejednávanej veci z dôvodu, že právny zástupca sťažovateľky je jeho externým súdnym poradcom.

53. Sudca Peter Straka oznámil predsedovi ústavného súdu, že bol členom výberovej komisie, ktorá sťažovateľku do ďalšieho procesu vybrala. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 179/2020 z 28. apríla 2020 z výkonu sudcovskej funkcie v prejednávanej veci vylúčený nebol.

54. Po námietke zaujatosti súdnou radou sudca Peter Straka opakovane upozornil na objektívne možné zdanie jeho zaujatosti voči sťažovateľke. Ústavný súd ho uznesením č. k. I. ÚS 262/2021 z 29. júna 2021 z konania nevyhlásil. Dôvodom rozhodnutia ústavného súdu bola neprítomnosť vyslovenia (subjektívnej) osobnej zaujatosti voči sťažovateľke.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

55. Podstatou argumentácie sťažovateľky je, že nepozná dôvody, pre ktoré nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Môže sa len domnievať (z predmetu debaty na zasadnutí súdnej rady sa to javí ako najpravdepodobnejší scenár), že z výberového procesu bola vyradená kvôli politickému zmýšľaniu jej partnera, čo nikto z členov súdnej rady nahlas nevyslovil.

56. Sťažovateľka tvrdí, že ani NBÚ, ani súdna rada neprezentovali na zasadnutí súdnej rady žiadne konkrétne tvrdenia (v zmysle § 5 ods. 6 a ods. 7 zákona o sudcoch a prísediacich), na základe ktorých by sa o jej integrite dalo objektívne uvažovať v negatívnom zmysle slova. Tvrdí tiež, že vec fatálne zasahuje do jej sociálnej existencie, má dosah nielen na vzťahy na pracovisku, ale narúša aj vzťah s otcom jej detí. Jej okolie ju celkom prirodzene vníma ako nespoľahlivú osobu. Nikto síce nevie dôvod, ale na sociálnej diskvalifikácii to nič nemení, čo považuje za nedôstojné.

57. Ústavný súd konštatuje, že ústavnej sťažnosti je potrebné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov.

58. Právo na (rovný) prístup k verejným funkciám ústavný súd definuje ako politické právo premost'ujúce občiansku spoločnosť a verejnú službu. Jeho zvláštnosťou je, že svojou podstatou predstavuje ochranu pred mocou, aby nebránila riadnemu prístupu k moci, teda k sebe samej. Do rozsahu čl. 30 ods. 4 ústavy patrí aj prístup k ústavným pozíciám pre všetkých za rovnakých podmienok.

59. Z pohľadu nárokov na obsah zákonnej matérie (čl. 125 ústavy) čl. 30 ods. 4 ústavy vyžaduje, aby zákonné a podzákonné kritériá nebránili rovnému prístupu k verejnej funkcii. Spomenuté kritériá preto nesmú klásť neodôvodnene odlišné požiadavky na rôznych kandidátov, prípadne rôzne skupiny kandidátov. Z pohľadu ochrany základných práv a slobôd (čl. 127 ústavy) čl. 30 ods. 4 ústavy vyžaduje (nielen) hmotnoprávnu rovnosť, ale aj minimálny, základný štandard procedurálnej férovosti podľa toho, o prístup k akej funkcii ide (k prezentovaným východiskám porovnaj III. ÚS 427/2012).

60. Článok 30 ods. 4 ústavy nevyklučuje, aby rovnaký prístup (proces rovnakého prístupu) k voleným a iným verejným funkciám nemohol byť rozdelený na viaceré etapy, pričom dosiahnutý výsledok v jednej z nich je predpokladom pre postúpenie do druhej (ďalšej z nich). Podstatné je, aby v každej z týchto etáp bol rešpektovaný príkaz ústavnej normy z čl. 30 ods. 4, t. j. aby so všetkými uchádzačmi, ktorí sa v nich nachádzajú, resp. ktorí sa do nich dostali, bolo zaobchádzané rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok a aby tiež voči všetkým uchádzačom boli rovnakým spôsobom uplatňované podmienky, splnenie ktorých je nevyhnutné pre postup do ďalšej etapy výberového konania (II. ÚS 161/03).

61. Zaobchádzanie rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok a tiež rovnakým spôsobom uplatňované podmienky v etape posudzovania predpokladov sudcovskej spôsobilosti súdnou radou je možné dosiahnuť iba aplikáciou jednoznačných pravidiel a postupov jej konania, vylučujúcich svojvôľu. Osobitne to platí vo vzťahu k zapojeniu NBÚ do konkrétnej etapy, rozsahu, obsahu a kvalite jeho podkladu predloženého súdnej rade a k miere zapojenia či aktivity jeho zamestnancov na zasadnutí súdnej rady.

62. Ústavný súd už v minulosti smerom k rozhodovacej činnosti súdnej rady vyslovil, že absencia úpravy postupu, resp. spôsobu výkonu jej právomoci neznamená, že neexistuje implicitná požiadavka objektívnosti (z nej vyplýva aj požiadavka primeranej transparentnosti) postupu orgánov verejnej moci (II. ÚS 5/03; porov. Kühn, Z. Aplikace práva v složitých případech – k úloze právních principů v judikatuře. Praha : Karolinum, 2002, s. 202 a nasl. – Přenesení normotvorní kompetence na nižší složku právního řádu: mezera v zákoně sui generis). Ústavný súd už taktiež judikoval, že zákaz svojvôle, ktorý je s požiadavkou objektivity spojený ako jeho negácia, je jedným zo samozrejmych znakov materiálneho právneho štátu (porov. PL. ÚS 52/99, PL. ÚS 49/03, PL. ÚS 1/04, PL. ÚS 12/05, PL. ÚS 7/2017).

63. V náleze sp. zn. II. ÚS 5/03 ústavný súd uviedol, že v právnom štáte je nevyhnutné, aby každý orgán verejnej moci vrátane súdnej rady postupoval pri výkone svojej právomoci tak, že zabezpečí objektívu svojho postupu smerujúceho k ochrane alebo uplatňovaniu základného práva alebo základnej slobody, ako aj objektívu samotného rozhodovania o ochrane a uplatňovaní základného práva alebo základnej slobody, a to bez ohľadu na to, či tento postup prebieha v právne formalizovanom rámci alebo iba v rámci faktickej činnosti príslušného orgánu. Uplatňovanie a ochrana každého základného práva alebo slobody musí byť v činnosti každého orgánu verejnej moci zabezpečená reálne a musí prebiehať na nediskriminačnom základe. Táto požiadavka sa dotýka každého úkonu orgánu verejnej moci, ktorý priamo alebo aspoň sprostredkované súvisí s ochranou alebo uplatňovaním základného práva alebo slobody.

64. Neprimeraným zásahom NBÚ do kreácie súdnej moci ústavný súd vyslovil nedôveru už v náleze sp. zn. PL. ÚS 17/08, keď posúdil podmienku platného osvedčenia o bezpečnostnej previerke potrebnej pre výkon funkcie sudcu (Špecializovaného súdu) za narúšajúcu deľbu moci.

65. Vyššej miere angažovanosti NBÚ v procesoch majúcich na zreteli nezávislosť súdnej moci bráni rozpačitosť jeho postavenia. Podľa slovenskej právnej teórie je NBÚ zaradený medzi ostatné ústredné orgány štátnej správy. Vo veci sp. zn. PL. ÚS 17/08 ho ústavný súd pomenoval ako „špecializovaný bezpečnostný orgán výkonnej moci“. NBÚ slovom „úrad“ v názve indikuje príslušnosť k výkonnej moci. NBÚ patrí k mocenským zložkám štátu. Preukazuje to napríklad oprávnenie príslušníkov úradu nosiť strelnú zbraň a použiť ju v medziach zákona (§ 70 ods. 8, 9 a 10), ktorého právny režim sa zhoduje s oprávnením udeleným zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Vojenskom spravodajstve“) (§ 9).

66. NBÚ je formálnoprávne „nezávislý správny orgán,“ ktorý *de facto* je zákonom ustanovený tak, aby mal značný mocenský potenciál prameniacy z koncentrácie informácií osobného charakteru. Bez ohľadu na formálnoprávne začlenenie do systému orgánov verejnej správy je NBÚ tajnou službou. Charakteristickou črtou tajných služieb je získavanie informácií utajeným spôsobom, ktorý

nesplňa požiadavky transparentnosti. Zdroj informácií veľmi často zostáva utajený, aby mohol poskytnúť ďalšiu spoluprácu.

67. Získavanie informácií utajeným spôsobom patrí k pracovným metódam, aké používa nielen demokratický štát, ale predovšetkým aj policajný štát. Európsky súd pre ľudské práva spojil prvky policajného štátu s používaním sledovacích technológií mocenskými zložkami štátu podľa nedostatočnej právnej úpravy tejto činnosti a s nedostatočnou ochranou ľudského práva na súkromie o použití informačno-technických prostriedkov dohľadu spôsobom znamenajúcim obmedzenie práva na súkromie a uviedol, že prostriedky tajného dohľadu nad občanmi, ktoré sú typické pre policajný štát, sú tolerovateľné podľa dohovoru len potiaľ, pokiaľ sú striktné nevyhnutné pre ochranu demokratických inštitúcií (Case of Klass and Others v. Germany, séria A, č. 28, § 41). Existencia právnej úpravy, ktorou sa vytvára možnosť uplatnenia tajného dohľadu za výnimočných podmienok, je nevyhnutná v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti a/alebo na predchádzanie nepokojom a zločinnosti (Case of Klass and Others v. Germany, § 42 a nasl.).

68. Súdna rada pri prijímaní stanoviska o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti v konečnom dôsledku nemala možnosť overiť úplnosť, objektivitu a správnosť výsledku preverky. Mohla sa iba spoľahnúť na predložený výsledok preverovania subjektu, ktorý patrí k mocenským zložkám štátu.

69. Zo zvukového záznamu dotknutého zasadnutia súdnej rady, ktorý si ústavný súd vypočul, vyplýva, že celé zasadnutie súdnej rady vrátane častí, ktorých sa sťažovateľka zúčastniť nemohla (teda tajné hlasovanie), bolo ovplyvnené prítomnosťou zamestnanca NBÚ. Potom, čo sťažovateľka opustila miestnosť konania zasadnutia súdnej rady, zamestnanec NBÚ v tejto miestnosti ostal a s členmi súdnej rady pokračoval v debate. Súdna rada pritom ústavnému súdu nepredložila žiaden dôvod, pre ktorý by bola prítomnosť zamestnanca NBÚ v tejto časti zasadnutia (striktné) nevyhnutná. Z preskúmaného materiálu tiež nie je možné overiť dodržanie 15-dňovej lehoty určenej pre jednotlivých členov súdnej rady na oboznámenie sa s podkladmi NBÚ.

70. Objektivite procesu nesvedčí nejednoznačný spôsob kladenia otázok sťažovateľke pri vypočutí od zástupcu NBÚ. K nejednoznačnej formulácii otázok ústavný súd uvádza, že každý kandidát na vymenovanie za sudcu musí mať reálnu možnosť pochopiť obsah a zameranie zistení NBÚ a musí mať poskytnutý priestor utvoriť si na tieto zistenia názor a tento prezentovať v následnej reakcii. Uvedené je možné zabezpečiť aj bez toho, aby došlo k zásahu do práv tretích osôb alebo ohrozeniu zdroja informácií.

71. Ústavný súd teda v sumáre konštatuje, že súdna rada vo veci do všetkých dôsledkov nezabezpečila objektivitu svojho postupu a rozhodovania, čím zasiahla do základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 30 ods. 4 ústavy, a to bez ohľadu na to, v akej miere tento postup prebiehal v právne neformalizovanom rámci. Súdna rada tak dôsledne neuplatnila svoje právomoci reálne ochrániť základné právo sťažovateľky na nediskriminačnom základe a nenaplnila tak v ňou vedenom procese požadované minimálne pravidlá, ktoré je možné považovať za akceptovateľný štandard pre dosiahnutie nearbitrárnosti rozhodnutí súdnej rady (m. m. III. ÚS 135/2018, m. m. III. ÚS 561/2014).

72. Rozšírením pôsobnosti NBÚ na fázu rozhodovania v procese (tajné hlasovanie) došlo podľa názoru ústavného súdu k vybočeniu z ústavného a zákonného rámca kompetencií súdnej rady.

73. Z uvedených dôvodov možno konštatovať, že napadnutým uznesením súdnej rady bol porušený čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.

74. Keďže súdna rada pri posudzovaní sudcovskej spôsobilosti nekonala ako súdny orgán, čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je v predmetnom prípade aplikovateľný (pozri I. ÚS 293/2017, resp. Paluda proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 58688/11, body 38 a 39). Ústavný súd preto ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru nevyhovel (výrok 4 tohto rozhodnutia).

75. Sťažovateľka namietala porušenie čl. 30 ods. 4 ústavy aj v súvislosti s porušením čl. 141a ods. 5 písm. b) a čl. 141a ods. 9 ústavy. Ide o číslovanie odsekov ústavného textu zodpovedajúce časovému obdobiu, keď bola ústavná sťažnosť podaná. V aktuálne platnom a účinnom texte ústavy im zodpovedajú ustanovenia čl. 141a ods. 6 písm. b), resp. čl. 141b ods. 1 (v modifikovanej podobe).

76. Text čl. 141a ods. 6 písm. b) ústavy zveruje súdnej rade právomoc prijímať stanovisko, či kandidát na vymenovanie za sudcu spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Ide o kompetenčné ustanovenie, pri ktorého realizácii malo dôjsť k zásahu do práva sťažovateľky podľa čl. 30 ods. 4 ústavy. Súdna rada však konala v rámci vymedzenej právomoci, preto niet dôvodu zahrnúť toto ustanovenie do vyhovujúceho výroku. Obdobne to platí pri ústavnom texte obsiahnutom pôvodne v čl. 141a ods. 9. Išlo o ustanovenie obsahujúce ústavný rámec postupu súdnej rady pri prijímaní stanoviska o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti a blanketovú normu na prijatie zákona o podrobnostiach prijímania stanoviska. Priama súvislosť medzi porušením čl. 30 ods. 4 a touto (pôvodnou) ústavnou normou nie je daná.

77. Ústavný súd posudzoval potrebu aktivácie postupu podľa § 13 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Aj keď senát ústavného súdu v rámci rozpravy pracoval s viacerými konceptmi rozhodnutia, napokon podporu väčšiny získal koncept postavený výlučne na ústavne neakceptovateľnej ingerencii príslušníka NBÚ v rámci hlasovania súdnej rady. Uvedené nepovažoval senát ústavného súdu za odklon od doktríny a určite nejde ani o jej zásadné prepracovanie.

78. Vzhľadom na to, že senát ústavného súdu pri svojom rozhodovaní zohľadnil doterajšiu judikatúru ústavného súdu, hlasovaním rozhodol, že nie je dôvod na postup podľa § 13 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

79. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľky na zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci súdnej rade na ďalšie konanie (§ 133 zákona o ústavnom súde) dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (II. ÚS 29/2011; ██████████).

V.

Trovy konania

80. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 615,65 eur.

81. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2018 je 153,50 eur a hodnota režijného paušálu je 9,21 eur. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je 177 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu v roku 2018, ako aj stanovisko k vyjadreniu súdnej rady v roku 2020) vrátane 20 % dane z pridanej hodnoty.

82. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je súdna rada povinná uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

83. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde pripájajú k tomuto rozhodnutiu odlišné stanoviska sudcovia Peter Straka a Ladislav Duditš, ktoré sa týkajú odôvodnenia rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2021

Peter Straka
predseda senátu